

לעיבוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

א ראד פון שמחה

פלאצונג באמערקט פייוול זיין חבר שמעון זיצנדיג אליין א ווינקל, ער קוקט אויס אביסל פאר'קלומ'ט און פארזויערט, ער פארשטייט גלייך אז שמעון איז נישט פרייליך היינט, באמת איז שמעון גאנץ טרויעריג, ער האלט נישט ביים הייבן זיין פיס, ער וויל נישט רעדן צו קיינעם.

פייוול איז נישט גרייט אויף דעם, אלע דארף דא פרייליך זיין! ער פארקירעוועט די טענץ קעגן שמעון און מיט נאך עטליכע חברים טאנצט ער אהין און צוריק, ביז פייוול איז מצליח אים אריינצושלעפן אינעם ראד פון שמחה מיט א ברען ווי אלע חברים ארום.

קודם איז שמעון בכלל נישט אינטערעסירט אין די טענץ. זיין פנים בלייבט פארשטייפט ווי פריער, אבער נאך א מינוט קען ער מער נישט זיין דער נאר אין ראד, ער מוז מיטטאנצן מיט יעדן איינעם, א טאנץ נאך א טאנץ און שמעונ'ס פנים ווייזן שוין שטריכן פון שמייכלעך. צוביסלעך ווערט ער מיטגעשלעפט מיט אלעמענס שמחה ביז עס בלייבט שוין נישט קיין זכר פון זיין זייערן פנים.

דער הייליגע רבי דערציילט אונז א משל וועגן דער ענין פון שמחה (ליקוטי מוהר"ן ח"ב תורה כ"ג) אז צומאל ווען מענטשן זענען פרייליך און מען טאנצט, דאן כאפן זיין אריין איינעם - וועלכער איז בעצבות - פונדריסן פון רינג, מען שלעפט אים אריין מיט געוואלד אין די ראד פון די טענץ, און מען צווינגט אים ער זאל בעל-כרחי זיין פרייליך מיט אלעמען אינאיינעם.

מיר פארשטייען פונעם משל אז ווען א איד איז בשמחה, טוט זיך גלייך אפ פון אים זיין טרויער און אלע זיינע יסורים. אבער די גרעסערע מקלה איז ווען מען לויפט נאך די מרה שחורה און מען שלעפט איר אריין אין די שמחה אריין, דאס מיינט אז די זאכן וואס מען טוט מיט עצבות זאל אויך ווערן געטון מיט שמחה, ווי גלייך עס איז א חלק פון די שמחה, מען שלעפט דער מרה שחורה ביי די נאז אריין צוביסליר נענטער צום שמייכל דאן וועט פון גרויס פרייד ווערן איבערגעקערט די טרויער און דאגות צו אן אמתע שמחה און פרייד. נא, כאפ א טענצל

מיט געשיקטע טריט שלענגלען זיך אידן צום הערליכן חתונה-זאל, באוואוסט אלס 'שמחתינו', דארט קומט אצינד פאר די גרויסע חתונה פון דער זון פון ר' יענקל, איינער פון די חשוב'ע אידן פון די קהלה. ר' יענקל שענקט אונעם גאנצעטע שעה'ן און טעג פאר די קהלה וואס וואקסט און בליעט, דער עיקר כוחות אינוועסטירט ער צו פירן דאס בית המדרש, דארט וואו ער דינט אלס געטרייער און באליבטער גבאי.

ווער עס דארף א פלאץ אדער אן עליה אין שול, זיין דער בעל תפלה אין טאג פון א יארצייט ווייסט די אדרעס זיך צו ווענדן, צום איבערגעגעבענעם ר' יענקל. פאר סיי וועלכע הילף ווייסן די בני הקהלה אז ער איז דער איד וואס קען בעזרת השם אלעמען העלפן, זיי שפירן אז זיין הארץ און זעל איז איבערגעגעבן פאר זייער הצלחה און פאר אלע שטאטישע איינוואוינער.

נישט קיין וואונדער אז אין טאג ווען ר' יענקל פירט זיין כבוד יוסף, אונטער די חפה זענען אלע מחתנים, יעדער קומט זיך מיטפרייען און טאנצן ביי די געהויבענע טענץ.

אין זאל קומט פאר פרייליכע טענץ פון אלע סארטן אידן און בחורים, די חברים פון חתן ווערן אנגעזען אינמיטן זאל מיט זייערע קאדאטשקעס, און אלע סארטן תנועות פון פרייד, זיי הייבן די הענט און גלייך אראפ אינאיינעם, פאטשערייען, רינגען, מען בייגט זיך אראפ און געשווינד טאנצן אלע אויף ארויף. נישט יעדן טאג שפירט מען דא אין זאל אזא שמחה.

פייוול דער חברותא פון אונזער חתן, יוסף, צייגט אן פאר די חברים וועלכע סדר מען טאנצן היינט, מען טאנצט ווי א באן אויסגעשטעלט, דערנאך די הענט צאמגעלייגט, פארלעך צוויי אינאיינעם. יא, אלע קענען דעם מקחה, פייוול, וועלכער פלאקערט אויף אלע ארומיגע מיט א העכערע סארט שמחה.

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־וֹת מִשְׁנֵי־קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה י"ב - דְּעַר בַּעַל תְּפִלָּה (14)

הָאֵט זִיךְ דְּעַר גְּבוּר צו זײ אָנגִירוּפִין. אִיר זַעֲהָט זִיךְ אַז סָע אִיז דָּא גָאָר נִיט פֿאַרהאַנְדִין קִיין שׁוּם זאַךְ וואָס סָע זאַל שְׁטִינְקֶען. מוּז בּוּדֵאִי זײַן אַז אִיר אַלִיין שְׁטִינְקֶט עָס. וואַרן דָּא אִיז נִיט דָּא קִיין שׁוּם זאַךְ וואָס סָע זאַל הָאָבִין אַ רִיחַ רַע.

דְּעַרנאַךְ. הָאֵט עַר זײ גִיגִיבִין פֿון דִי מַאָכְלִים. ווי זײ הָאָבִין גִיגֶעסִין פֿון דִי מַאָכְלִים. הָאָבִין זײ תִּינֶפֶךְ אָנגִיהוּיבִין אַוועק צו וואַרפֿין פֿון זִיךְ דָּאס גַעלֶט. און אִיטְלִיכֶער הָאֵט זִיךְ אױסגִיגֶראָבִין אַ גְּרוּב. און הָאֵט זִיךְ בַּאגֶראָבִין אִין דָּעם גְּרוּב מַחֲמַת גְּרוּיס בּוּשָׁה וואָס זײ הָאָבִין זִיךְ זײער גִישְׁעֶמֶט. וואַרן זײ הָאָבִין דְּעַרפִּילֶט ווי דָּאס גַעלֶט שְׁטִינְקֶט זײער. ווייל זײ הָאָבִין פֿאַרזױכֶט פֿון דִי מַאָכְלִים.

און זײ הָאָבִין זִיךְ צוּרִיסִין דָּאס פֿאַנים און זײ הָאָבִין זִיךְ בַּאגֶראָבִין. און הָאָבִין דָּאס פֿאַנים גָאָר נִיט גִיקאַנט אױף הֵיבִין. און אִינֶער פֿאַר דָּעם אַנְדֶערִין הָאֵט זִיךְ גִישְׁעֶמֶט. (וואַרן אַזוי אִיז דִי סְגוּלָה פֿון דִי מַאָכְלִים. אַז ווער סָע עָס פֿון דִי מַאָכְלִים הָאֵט עַר זײער פֿינֶט גַעלֶט) וואַרן דָּאָרט אִין דָּעם אָרט. אִיז דָּאס גַעלֶט דִי גֶרעסְטֶע בּוּשָׁה פֿון אַלֶע בּוּשׁוֹת.

און אַז אִינֶער וויל דָּעם אַנְדֶערִין עֶפֶס אױס וואַרפֿין. וואַרפֿט עַר אִים אױס דוּ הָאָסֶט גַעלֶט. וואַרן גַעלֶט אִיז דָּאָרט זײער אַ גְּרוּיסֶע בּוּשָׁה און וואָס אִינֶער הָאֵט מֶער גַעלֶט שְׁעֶמֶט עַר זִיךְ מֶער. אִיפֶער דָּעם הָאָבִין זײ זִיךְ בַּאגֶראָבִין מַחֲמַת גְּרוּיס בּוּשָׁה.

הָאֵט דְּעַר גְּבוּר אַזױ גִיטָאן. און הָאֵט גִינוּמֶען דִי דאַזִיגֶע לֵייט. דֵהיינו דִי גְרוּיסֶע לֵייט פֿון דְּעַר מְדִינָה פֿון עֲשִׂירוֹת וואָס זײ זַענֶען גָאָטִין אִין זײער מְדִינָה. וואָס זײ זַענֶען אַהֶער גִיקוּמֶען מִיט דָּעם מְמוּנָה פֿנ"ל און אַז זײ זַענֶען אַרױס גִיגאַנְגֶען פֿון זײער מְדִינָה מִיט דָּעם מְמוּנָה הָאָבִין זײ דִי מְדִינָה כַח גִיגִיבִין. אַז וואָס זײ וועלִין טָאן זאַל זײַן גִיטָאן. און גָאָר דִי מְדִינָה מוּז צו שְׁטִיין אױף דָּעם אַלִימֶען וואָס זִי וועלִין טָאן.

הָאֵט דְּעַר גְּבוּר גִינוּמֶען דִי לֵייט. און הָאֵט זײ גִיפִירֶט אִין דָּעם וועג. (וואָס דְּעַר מְלַךְ הָאֵט אִים גִיזאַגֶט פֿנ"ל) און עַר הָאֵט זײ גִיבֶראַכֶט בִּיז דְּעַר קֶען וואָס דָּאָרט זַענֶען דִי מַאָכְלִים. און פֿרִיר הָאֵט עַר זײ גִיפִירֶט אַ קֶעגִין ווינט אִיז זײ פֿאַר גאַנְגֶען דְּעַר רִיחַ פֿון דִי מַאָכְלִים. הָאָבִין זײ אִים אָנגִיהוּיבִין זײער צו בַּעטִין אַז עַר זאַל זײ גִיבִין פֿון דִי גוּטֶע מַאָכְלִים.

דְּעַרנאַךְ הָאֵט עַר זײ גִיפִירֶט פֿון דָּעם ווינט. הָאָבִין זײ אָנגִיהוּיבִין צו שְׁרִיעֶן. סָע שְׁטִינְקֶט זײער. הָאֵט עַר זײ ווידֶער גִיבֶראַכֶט אַקֶעגִין ווינט. אִיז זײ ווידֶער פֿאַרגאַנְגֶען דְּעַר גוּטֶער רִיחַ פֿון דִי מַאָכְלִים. הָאָבִין זײ אִים ווידֶער זײער גִיבֶעטִין. אַז עַר זאַל זײ גִיבִין פֿון דִי מַאָכְלִים.

דְּעַרנאַךְ הָאֵט עַר זײ ווידֶער גִיפִירֶט פֿון דָּעם ווינט הָאָבִין זײ ווידֶער אָנגִיהוּיבִין צו שְׁרִיעֶן סָע שְׁטִינְקֶט זײער ווילד.

ווארין היינט. האבין זיי שוין גאונסט אז אדרבא פארקערט געלט איז דער עיקר בוששה. ווארין די מאַכלים האבין אין זיך אזוי א סגולה אז ווער סע עסט פון די מאַכלים. איז ער זייער ממאס געלט. ווארין ער פילט דעם ריח רע פון געלט אזוי ווי פון טינוף פונקט. האבין זיי אלע אוועק גיווארפן זייער געלט. און זייער גאלד און זילבער.

דערנאך האט מען זיי גישיקט דעם בעל תפלה. האט ער זיי אויס גיגיבן תשובות און תיקונים. און ער האט זיי גירייניקט און דער מלך איז גיווארין א מלך איבער גאר דער וועלט. און גאר די וועלט האט זיך אום גיקערט צו גאט ברוך הוא.

און זיי האבין אלע עוסק גיווען נאר אין תורה און תפלה און תשובה און מעשים טובים: אמן כן יהי רצון ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

סע שטייט אין פסוק אז השם יתברך האט איין אויבין אין דעם ארט און דאס פייער איז אויף איין אנדער ארט. כמו שפנתוב (בישעיה ל"א): "נאום ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלים":

די גאנצע מעשה איז מרומוז אין דעם קאפיטל ישעיה ל"א ע"ש. דער סדר פון דעם מלך מיט זיינע לייט איז אזוי דער בעל תפלה מיט דעם גבור. דער ממונה על האוצרות מיט דעם חכם. דער מליץ מיט דעם אוהב נאמן. די בת מלכה מיט דעם קינד. דער מלך מיט דער מלכה. און זיי זענען צעהן זאכן. וואס די צעהן פאר רעכטן גאר די וועלט. און נעמען ארויס אטליכן פון זיין נארישקייט. און קערן אום אלע צום רעכטן אמת.

און איטליכער האט נישט גיקענט אויף הייבין דאס פנים אפילו פאר דעם אנדערין. מכל שכן. פאר דעם גבור. און ווער סע האט נאך ביי זיך גיפונען עפעס איין גילדין אדער א גראשין האט ער אים מבער גיווען פון זיך תיכף און ער האט אים א ווארף גיטאן פון זיך.

דערנאך איז דער גבור צו זיי גיקומען און האט זיי ארויס גינומען פון זייערע גריבער וואס זיי האבין זיך דארט באגראבן פאר בוששה. און ער האט צו זיי גיזאגט קומט מיט מיר. ווארין היינט באדארפט איר שוין קיין מורא ניט צו האבין פאר דעם גבור. ווארין איך בין דאס אליין דער גבור.

האבין זיי גיבעטין דעם גבור אז ער זאל זיי גיבין פון די מאַכלים כדי זיי זאלין פירן אין זייער מדינה אריין. ווארין זיי אליין וועלן שוין בודאי פיינט האבין געלט. לושמיר זיי האבין גיוואלט אז די גאנצע מדינה זאלין ארויס פון דער תאוה פון געלט. האט דער גבור זיי גיגיבן פון די מאַכלים.

האבין זיי גיפירט די מאַכלים אין זייער מדינה אריין. און תיכף ווי זיי האבין זיי גיגיבן פון די מאַכלים. האבין זיי אלע תיכף אנגיהויבן אוועק צו ווארפן זייער געלט און האבין זיך באגראבן אין דער ערד פאר גרויס בוששה. און די גרויסע עשירים און די גאטין.

האבין זיך מער גישעמט. און די קליינע לייט וואס זיי פלעגן הייסן ביי זיי חיות און עופות האבין זיי זיך אויך גישעמט נאך וואס זיי זענען ביז אהער ביי זיך אזוי קליין גיווען ווייל זיי האבן קיין געלט ניט.

לאמיר זיך פאר הערן

די צוועלעווטע מעשה - דער בעל תפילה (14)

- ו. וואס האט דארטן געטוהן ווער ס'האט געטראפן ביי זיך געלד?
 - האט דאס אוועק געלייגט פאר ווען ער וועט דאס דארפן
 - ער האט עס געגעבן פאר זיין חבר
 - ער האט עס מבער געווען און אוועק געטון פון זיך
- ז. וואס האבן זיי נאכדעם געבעטן פון דעם גבור?
 - אז ער זאל זיי געבן א וועג צו תשובה
 - אז ער זאל קומען צו זייער מדינה ווערן קעניג
 - אז ער זאל זיי געבן פון די עסן צו טראגן אין זייער מדינה
- ח. וואס איז די סגולה פון די עסן, אז ווער ס'עסט פון דעם?
 - ווערט געלד נישט אזוי חשוב ביי אים
 - איז ער ממאס געלד
 - איז ער זייער ממאס געלד
- ט. *שְׁלֵשׁת מִכּוֹת: אֵין וּנְעֻלָּה קַאָפִּיט אַיִל מְרוּמֵפּ דִּי מַעֲשֵׂה?*
 - ש"י כ'
 - ש"י ס'
 - ש"י ס"כ
- י. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 - יא
 - נ"יין
 - א חלק

- א. וואס האבן זיי געזאגט ווען דער גבור האט זיי געפירט קעגן די ווינט?
 - אז עס שטינקט זייער
 - זיי האבן אים געבעטן פון די עסן
 - אז עס איז דא א גוטער גערוך
- ב. וואס האבן זיי געזאגט ווען דער גבור האט זיי געפירט פון דעם ווינט?
 - אז עס שטינקט זייער
 - זיי האבן אים געבעטן פון די עסן
 - אז עס איז דא א גוטער גערוך
- ג. וויפיל מאל האט דער גבור זיי געפירט א קעגן דעם ווינט?
 - איין מאל
 - צוויי מאל
 - דריי מאל
- ד. וואס האבן זיי געטון ווען זיי האבן געגעסן פון די עסן פון די קאך?
 - זיי האבן אנגעהויבן אוועקווארפן די געלד
 - זיי האבן זיך באגראבן פאר בושה
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ה. וואס איז די גרעסטע בושה אין יענע פלאץ?
 - פרייליכקייט
 - ארימע קליידער
 - געלד

טיפער געטראכט

- א. וואספארא סדר האט דער בעל תפילה דערמאנט די אנשי המלך? און וועמען האט ער נישט דערמאנט?
- ב. וועלכע סדר פון די כתות האט דערמאנט איינער פון די גבורים פארן בעל תפילה? און וועלכע כתה האט ער נישט דערמאנט?
- ג. וואספארא סדר האט דער בעל תפילה דערמאנט די אנשי המלך פארן גבור? און וועמען האט ער נישט דערמאנט?
- ד. וועלכע סדר האבן די כתות געטראפן די אנשי המלך? און וועלכע כתה האט נישט געטראפן?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

וואס איז געווען דער סדר וואס מען האט געפונען די אנשי המלך - וועמען האט מען געטראפן דער ערשטער און וועמען דער צווייטער, און אזוי וויטער?

דער גבור, דער בעל-תפילה, דער ממונה, און דער חכם, דער מליץ, און דער אוהב נאמן, די בת מלכה, און דאס קינד, די מלכה, און דער מלך.